

[Poul Thomsen.]

ting, som vi gerne vil dykke til bunds i. Men jeg vil til trods for de anerkendende bemærkninger, jeg er kommet med om lovforslaget, og til trods for de, skal jeg sige tvivlende bemærkninger, jeg er kommet med med hensyn til enkeltheder i det, dog gerne sige, at vi fra konservativ side er indstillet på en velvillig behandling af dette lovforslag.

Else-Merete Ross: Med interesse, men også ofte med nogen forbavelse, læser jeg Danmarks Lærerforenings blad, Folkeskolen. Forbavelsen gælder især den surhed, om jeg må kalde det således, som dette blad af og til kan udvise. Som eksempel kan man tage lederen fra den 16. februar 1962 om „Kvantitet og kvalitet“. Jeg beder om tilladelse til at citere:

„Aldeles optaget af dimensionerne og forglemmende kvalitetskravet og realitetsgrundlaget projekterer man for folkeskolens udvidelse af spændvidden i undervisningen både nedad og opad. Der skal favnes nedad til de 6-årige ... og på stigens øverste trin lægger man endnu et på med forslag om et 10. skoleår“.

Jeg kunne forstå den uvenlige reaktion, hvis der fra ministeriets side var beordret en obligatorisk undervisning på dette første og sidste trin. Men det er der jo ikke tale om. I begge tilfælde er det efter henstilling udefra, fra skolekommissioner, byråd, forældrekrede o. s. v., at ministeriet har sagt: hvis I lokalt kan magte det, åbner vi i loven mulighed for, at der kan gives tilskud til dette arbejde, men vi presser jer på ingen måde dertil.

Der er for tiden nogle få 10. klasser, og man kan regne med, at det vil gå langsomt med oprettelsen i de første år. Folkeskolen siger om undervisningen i 10. klasse, at det bliver en undervisning, der er henvist til at eksperimentere sig frem uden at kunne bygge på erfaring. Noget helt nyt kan vel af gode grunde ikke bygge på erfaring, medmindre man vil tage andre landes erfaringer for gode varer.

Jeg synes lige så godt, man kunne se positivt på det og sige, at det er værdifuldt at få indhøstet erfaringer gennem det fåtal af 10. klasser, der vil være i de førstkomende år, for derefter netop på grund af

erfaringer at kunne nå frem til den bedst mulige tilrettelæggelse af undervisningen på dette klassetrin.

Jeg kan ganske tilslutte mig fremsættelses-talens tankegang, den, at man skal give alle elever i folkeskolen mulighed for en 10-årig skolegang, dersom de ønsker det. Denne adgang findes nu kun for de elever, der føres frem til realeksamen. Efter lovforslaget kan der, hvor der er behov for det, nu åbnes adgang til inden for folkeskolens rammer at give elever, der har gennemgået 8. og 9. klasse, den samme stilling med hensyn til skolegangens længde, som man giver reallinjens elever.

Jeg synes, det er en rimelig konsekvens af de bestræbelser, der har været udfoldet for at ligestille de elever, der får en mere praktisk betonet undervisning, med de elever, der får en mere bogligt betonet undervisning. Inden for mit parti kan vi derfor tilslutte os forslaget om tilskud til oprettelse af 10. klasser.

Ifølge skoleloven af 1958 skulle der for børn, der går ud af skolen ved undervisningspligtens ophør eller senere, udfærdiges afgangsbeviser, hvori der i ord, men ikke i tal karakterer, blev givet meddelelse om deres standpunkt. Motivering var, at børnene skulle skånes for eksamenspres og den mere skematiske talvurdering. Det var et meget idealistisk, men efter min mening også et meget urealistisk synspunkt. Så vidt jeg ved, ville man godt fra skolens side have bibeholdt denne idealistiske indstilling, hvis erhvervslivet også havde haft den samme indstilling, men det har det ikke, og det synes jeg ikke man kan fortænke det i. Erhvervslivet må ved antagelse af de unge have noget mere eksakt at holde sig til, ellers vil det foretrække elever fra reallinjen, om hvem det kan få disse oplysninger. Og så har man jo slet ikke opnået det, man ønskede, nemlig at give børnene fra den ikke-boglige linje samme chancer på arbejdsmarkedet som de andre.

Læseplansudvalget, som jo tidligere er gået ind for afgangsbeviser uden tal karakterer, går nu enstemmigt ind for den opfattelse, at tal karakterer ved de særlige afgangsprøver i 8., 9. og 10. klasse er en forudsætning for, at disse klasser kan nyde lige anseelse med realklasserne i erhvervslivet. Den frie mellemskole var i sin tid en